

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako srede in
soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se
upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglašni in oznanila se računajo po 8 nov.
vrstica v petiti; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd.
se računajo po pogodbi.

Naročnina, reklamacije in inšerate pro-
jema upravništvo v ulici Carintia 28.
Odprte reklamacije so proste poštnine.

V edinost je ...

Vse one naročnike, ki so za leto 1889 kaj na dolgu, prosimo prav uljudno, da nemudoma store svojo dolžnost. Istotako prosimo gospode naročnike, kateri še tega neso storili, da nam pošljejo naročnino za prvo četrtertletje, sicer bi jim morali list ustaviti.

Administracija „Edinosti“.

Avstrijski Lahi in Slovenci.

Pod naslovom „Difesa nazionale“ pri- nesel je tržaški dnevnik „Il Cittadino“ članek, ki nekoliko razkriva bojazen, ka- tera je nadvladala mej avstrijskimi Italijani in Lahoni odkar se je slovanski življel tudi ob mejah z družimi narodnostmi jel buditi in zavedati svojih pravic. Članek je poln nedostatkov in navadnih psov na Slovence in njih društva; osobito se pa dotika naših velekoristnih družbe sv. Mo- hora in sv. Cirila in Metoda ter svari svoje laške somišljenike, da se napredujo- čej slovanskej propagandi postavijo v bran. Ker spis označuje tudi senčno stran pri Lahih, radi ga prevedemo v odlomkih. Čitatelj pa sodi!

„Narodopisne razmere v južnih deže- lah Avstrije, odkar je postal naroden ču- torišče vseh političskih teženj, so prouzro- čile dolgo, vstrajno, divjo borbo, v kojoj je strast čestokrat prevladala razum. Ita- lijani v teh deželah, ki imajo od nekdej v rokah vlado, ponosni in zavedajoči se svojih pravic in moči, začetkoma so bili nasproti slovan-kim skominam celoma brezobzirni ter so vse svoje moči posvetili v obrambo pred nemškutajočimi namerami osrednje vlade. Kadar je pa na Dunaju prisijala duba, ugodna slovanskim življem po monarhiji, Italijani v južnih deželah so bili prisiljeni braniti lastni jezik in staro-

datne pravice; kajti Slovani, ki do večaj sa bili ponižni in krotki, jeji so več za- htevat in tirjati ne samo, da se nakrat podro vsi deželni uredi obstoječi od sto- letij sem, ampak ponosni svojih uspehov hoteli so postati despotski gospodarji v vsej deželi“.

Kolikor besedij, toliko zlobe in ne- sramnih laži. Prepotentnemu Lahonu, ki je članek pisal, gotovo je brezmejna me- galomanija zmešala pamet, da mu je na- rekavala te besede. Slovence bi kaj rad strl in potopil v žlici vode, pri tem pa opravičil sam sebe, sklicevaje se na na- mišljena zgodovinska prava in prenapetost. Vzbujeno narodno čuvstvo, ki je prvakom italijanskih svobodomiselcev Cavourju, Mazziniju itd. bilo sveto, koje so vnetimi besedami, spisi, knjigami, pesnimi in go- vori vzbujali v sreih neosvobojenih Ita- lijancov — isto čuvstvo, narodno zavednost zanika hudobni laški časnikar v nas Slo- venci ter ni gu sram, očitno buditi in ačuvati na boj svoje somišljenike, da se to čuvstvo ugonobi. Ali poslušajmo prena- peteža dalje:

„Tedad so se Italijanom odprle oči; v sebi so čutili potrebo do obrambe. Ali boj se je začel neredno, izbrala so se ne- uspešna sredstva, prevladala sti mlačnost in prenapetost, kajti vsak si je mislil, da more bojevati se sam. Nasprotniki so uporabili ugodno priliko, ko sta v našem taboru vladala prepir in razkovanost; združeni in urejeni, čeprav malobrojni, izzivali so zmirom nove boje, koje je pospeševala duhovščina in drugi slovanski narodi v notranjih in inostranskih deželah“.

Po teh besedah soditi, bi človek res mislil, da je položaj primorskih Slovencev in Slovanov sploh, koji žive v bližini Ita- lijancov, res sijajen. Kako se vjemajo pa te besede z resnico, o tem ni nam treba

niti govoriti, kajti žalostna osoda Slovanov v južnih pokrajinah Avstrije je vsemu svetu znana, pač pa se še vedno trdovratno trpi — i to z dovoljenjem visoke vlade — gorostasna krivica, da je 40.000 tržaš- kih Slovencev na milost pre- dano najstrastnejšej javnej ob- lasti v Avstriji — rudečemu tržaškemu magistratu, čigar uredba, sestav in osobje bijejo v obraz vsem avstrijskim zakonom in pravemu liberalizmu. Ako Lah v Trstu kriči, da se mu krivica godi v narodnem oziru, enak je angelju, ki bi tožil, da se mu v nebesih slabo godi! — Le zlob- nost črnega pisma mora iztrgati enako tožbo. Ali poslušajmo lažnjivega časnikarja dalje:

„Še dandanes žive nekateri Italijani, ki ne razvidijo važnosti in nevarnosti borbe, ki so nam jo napovedali Slovani kličeč: ali vse ali nič! Še danes nekatere osebnosti ali predsedki ovirajo skupno in složno delovanje, katero bi se edino moglo vspešno opreti slovanskemu navalu“.

S to izpovedjo smo pač zadovoljni, kajti pripisuje nam lastnosti, kojih žalibog le malo nahajamo mej našim narodom. Oh, da bi res veljal vsacemu Slovincu klic „vse ali nič“, dosegli bi bili dosedaj vsaj neka j, a zadovoljni moramo še biti z ostanki, koje nam zaničljivo mečejo strastni Lahi. Slovenci! „Il Cittadino“ in gospoda Lahi se vas res boje, osrčite se in krepkeje tirjajte svojih pravic.

„Nekateri mislijo“ — nadaljuje „Citta- dino“ — „da so se Italijani združili na neutralnem zemljišču „Pro patria“. Jeli pa društvo „Pro patria“ zadostno, da nas vse obrani prenapetosti družih narodov? Uspešna je morda na Tirolskem, kjer imati obe narodnosti določene meje. Za nas pa, ki živimo po nekod, osobito pa v notranjej

latri, namešani s Slovani, „Pro patria“ je koristna, a ne zadostna“.

Lahonsko društvo „Pro patria“, čigar očiti namen je potujčevati slovanske otroke ter je odvajati od materinega jezika, pre- tvarjajoč je v Laho, to društvo, ki se je v tolikih prilikah pokazalo tako zaslužno za širjenje italijanstva in tako „antiavstrijs- ko“ — to ni še zadosti, temveč Lahonek staknil je drugo sredstvo v pobijanje za- vedajočega se slovanstva.

(Dalje prih.)

Ruska glasba.

Slavjanski je došel v Trst, kjer priredi tri koncerte v gledališču „Po- liteama Rossetti“; in sicer danes zvečer, jutri in ponedeljek. Začetek ob 8. uri zve- čer. Jako nam je žal, da nismo mogli te vesti priobčiti že v zadnji številki našega lista. Toda do zaključka lista nam ni bilo nič pozitivnega znano. Slovensko občinstvo v mestu in okolici vabimo, da porabi to priliko, pri kateri bode čulo divno rusko glasbo. Primerno se nam zdi, da v na- slednjem priobčimo par odlomkov, tičečih se ruske glasbe, iz dr. vitez Maks Prosko- wetzowega dela:

„Vom Nevastrand nach Samarkand“.

I.

Rusi ljubijo godbo nad vse. V Samar- kandu so mi pripovedovali: Nekov smrtno ranjeni častnik poklical je muzike k sebi da daleč od domovine svoje, poslušajoč glasbene zvoke, izdihne svojo dušo.

Za vseh časov kazala se je srčna želja, najti tolažbe v težki smrtni uri; da se znebimo smrtnih ostankov pri zve- nečej struni in lepej pesmi in da se opro-

PODLISTEK.

Davorin Trstenjak.

(Dalje.)

Štritar trdi v svojem članku o Levstiku v „Zbranih spisih“, da bo pisatelj slo- venske slovstvene zgodovine, razpravljajoč zgodovinski razvitek slovenske prose, pri Levstikovem Martinu Krpanu moral na- praviti mejnik. Dasi radi priznavamo, da ni v slovenskem slovstvu moža in da ni bilo do Levstika, ki bi v enej osebi zdru- ževal v tolikej meri Preširna in Miklošiča, vendar moramo priznavati, da vsaj glede humoresk in potopisov v tem obziru tudi Trstenjaku gre zaslužena in tudi priznana zahvala; kajti v tistem letniku, ko razglašja Levstik svoje nazore „O napakah sloven- skega pisanja“, piše Vicko Dragan uže svoje priljubljene humoreske * t. j. 1. 1858.

* Rad se je šalil tudi v vsakdanjem, navad- nem občevanji. Leta 1855. v šolskih počitnicah predložil je enkrat pri obeau, ko je bil posebnó dobre volje, naj bi mu takoj zložil napis, ki bi imel priti po njegovej smrti nad duri v obednici. „Poskusimo se“ je rekel „saj smo skoraj sami pesniki ali peveci tu zbrani“. Prosimo ga, naj začne. On reče: „Evasit ex hat parochia“; eden izmed nas gostov pové: „Ker smo mi dii mino- rum gentium, zapojte še eden stih“. On: „In magna fuit miseria“. Splošen smeh in odobravanje. Na to zadovoljno on: „Zdaj pa Vi kaj“. Pisatelj tega članka: „Et semper fuit Jeremia“. (Trstenjak je rad tožil o slabih časih). Zopet občen smeh in odobravanje. Tudi on se je spustil v smeh in rekel: „Carolus omne tulit punctum“. Na to nismo več „pesmarili“ nego smo pili na njegovo zdravje

in v nastopnem letu „Iz potne bisage“. „Prijazni dopisi od strica Breka Dragana v Verbovcu“. Res je, da se je Levstik se svojimi „Napakami slovenskega pisanja“ v slovenskem slovstvu tako razkoračil, kakor pravi pravcati Martin Krpan, tako, da je celo Podlipskega zgrabila jeza; pa vender:

In če Lašćan Lašćanu poje slavo:

Povém, da je zadel že Vicko pravo.

Iz starih in raznih novih literatur na- hajaš tam toliko in tako primernih citatov, da se ne moreš načuditi razsežnemu znanju tudi takih pisateljev, ki ne spadajo uprav v stroko njegovih studij.

Le čitaj, dragi bralec, kako v zadnjih listih razlaga trgovino ljubljanskega in staro zgodovino kranjskega mesta. Tako duhovito kramljati o črnem Kranju slišal sem le še Mencingerja v čitalnici kranjski, če se ne motim leta 1876.

Ko se je ustanovil „Slovenski Narod“ jo zopet zanj zastavil pero in zanj pisal pod in nad črto. Pod črto bil je šaljivi Epicharmos, ki je s prijetnim, nikdar ske- lečim sarkazmom slikal malomestne raz- mere, razkazaval majhne slabosti marsi- katerih domišljavih ljudi. Rad bi omenil tu najvažnejše podlistke, kojih je pisal za „Narod“ pa tega žal Bogu ne morem sto- riti, ker tukaj nemamo starih letnikov in iz Ljubljane jih ni dobiti. Strinjam se z željo, izraženo uže leta 1887. v Feko-

ninem životopisu, naj bi kdo zbral vse Trstenjakove humoristične in propovedne spise. Opustiti bi ne smel: „Novo leto 1824.“, „Spoznanje“, „Slutnja“, „Potni listi I.—IV.“, „Pisma o Slovincih in Slo- venci I.—III.“, „Usmiljena Slovenka“, „Sveta vira“, vse v „Novicah“ leta 1857. „Slovenske humoreske“, „Pisma o Slo- venci in Slovenci IV.“, v „Novicah“ leta 1858; „Iz potne bisage“, XVI. pisem v „Novicah“ 1859.; „Slovenski Leander“, „Novice“ 1860.; „Slikar“ iz Bleiweisovega koledarčka itd.; tukaj ne moremo vsega iztaknoti, ker ne sedimo na pravem viru

Ob priliki njegove šestdesetletnice se je izprožila misel, kako koristno bi bilo za slovensko slovstveno zgodovino, ko bi on napisal svoje spominke ali memoare o pismenem in ustmenem občevanji s prvimi možmi naše dobe, in sosedne hrvatske književnosti, kajti malokdo je bil segel v tako raznovrstne kroge slovenske in v prejšnjih letih tudi hrvatske inteligence kakor on. V šolskih počitnicah 1. 1887 sva še govorila o tem predmetu; menil je, da nima toliko časa in telesnih moči, da bi mogel to sam spisavati. Mislil si je to za- devo tako, da bi on to komu pripovedoval in ta bi si naj vse nasproti stenografoval, potem pa prepisal in po svoje uredil, se- včda konečno pod njegovim nadzorstvom.

Da se je zgodovinar, pesnik in hu-

morist toliko bragal za politični razvoj naroda, bi nihče ne mislil, kdor tega sam ni videl; pisal je za „Narod“ nad črto gotovo toliko in tako uplivno, kakor pod črto. Bil je v zmernej meri svobodomiseln mož, odločno nasproten vsakej skrajnosti; zaradi tega podpisaval je članke svoje z „Juste niliem“; bil je nasprotnik onim socijalnim mogočnim pa v narodnem ob- ziru mlačnim možem, s katerimi se je nadjalo več upliva dobiti v višjih krogih. V tem obziru mu ni prijala kandidatura Goedel-Lanoy-jeva na Štorskem.

Po svojih zvezah bil je vselej dobro poučen o političnem položaju. Kako visoko so v političnih krogih uvaževali njegovo sodbo, uvideva se iz tega, da je Božidar Raič iz Haloz šel v Stari Trg k Trste- njaku v posvetovanje, predno se je upotil na Dunaj v državni zbor.

Ko se je osnovala 1. 1872 tako zvana „mladoslovenska stranka“ jej je tudi Trste- njak kumoval poleg Raiča; če so pa mladi udrihali čez meje, pisal jim je brzdačoče liste. Skoz 7 let, to je, od 1872 do 1879, sta se z Bleiweisom nekako srpo gledala; prišli pa so zopet časi miru in sprave; 1. 1879 znaša v Novicah „Narodno blago“.

Ponujali so mu večkrat poslanstvo.

(Konec prih.)

ščena duša, spremljena po sladkih melodijah, dvigne v jasne višave, k svojemu stvarniku.

II.

Zanimivo je, opazovati rusko občinstvo, kako se vedé pri muzikaličnih predavanjih. Grobna tihota vlada med produkcijo, celo med prestanki komaj da jeden drugemu zašepetajo kako besedo. Potem pa, ako je produkcija dopadala, vzdigne se frenetiško odobravanje in glasno rokopleskanje.

III.

Vse ruske popevke, katere sem slišal, imele so mehak, melanholičk značaj; nekatere, na primer koračnice, zvenele so živahno, povsem naravno, v tiho noč.

Rusija ima svojo posebno narodno glasbo; ima nebrojno v narodu zares živčih pesmi. Te popevke pojejo Cigani v javnih lokalih ob Volgi in v Moskvi, kar je vsakako naravnejši, nego da se popeva nerazumljive francozke chansonette. Naravno krasoto melodij povišujejo krasni glasovi (rusko cerkveno petje je svetovno znano) in posebni razum za dinamiško preminjanje. Ne morete si n. pr. misliti nježnejšega „pianissimo“.

Ako pomislimo, da je uprav marsikaka teh ruskih popevk navdušila Beethovena do mislipolnih variacij, ali do humorističnih éveterospevov, potem nam mora biti jasno, kolike čarobnosti je v teh pristnih pojavih muzikališkega čutstvovanja ruskega naroda. Rusi imajo isto pevsko žilo, kakor drugi Slovani.

Pri njih opazujemo neko posebno mehko, ki je nasprotna bizarnostim nekaterih skladateljev in njih šoli.

IV.

Mnogo najkrajših pesmi Rubinsteinova vzrastlo je na ruskih narodnih tleh; Rubinsteinu se vse posebno posreči, kar je impulzivnega v pesmi; in uprava ženjalni mož očaral je mnogo narodnih popevk v klasiški muziki in je mojsterški pogodil njih poseben kolorit — pol slovanski, pol orjentalški. Titan Rubinstein presega vse druge ruske skladatelje pesmij — in teh je več; v njega duhu in posebno v njega igri zrcali se nam čudotno harmonična prvotna moč. Tu vidimo združeno viharo, orjaško moč z skoro otročjo, do srca segajočo, uprav rusko nežnostjo.

—t—

Politični pregled.

Notranje dežele.

V Lvovu je umrl poslanec Oto Hausner. Bil je jeden najnadarnejših članov poljskega kluba; a ne samo to: nam je bil tudi najsimpatičnejši. Pokojnik je gojil liberalna načela v blagem pomenu te besede in ni zavzemal tesnosrčnega stališča poljskih plemenitajev. Bodi mu večni mir!

Kakor javljajo „N. Fr. Pr.“ iz Budimpešte, bavila se je ravnokar zaključena vojaška konferencija z vpeljavo brezdimnega smodnika. Puške bodo treba primerno premeniti, zajedno bodo pomnožili rezervno zalogo orožja. Gospodje davkoplačevalci naj se le pripravijo: poseči bode treba zopet v žep.

V šolskem odseku državnega zbora bil je govor o šolnini. Tudi v tem obziru kaže se nam g. Gautsch se svoje neprijetne strani. Mož bi rad, če bi se le dalo, šolnino tako povišal, da bi bile učilnice pristopne le nekaterim privilegovanem krogom. Gosp. Gautscha nazori so za nas Slovence uprav pogubni, kajti nam so podloga in zaslonba narodne ekzistencije nižji slojevi ljudstva, priprosti narod. Ta nam je dal, in nam še daje, one moče, kateri — pospevši se na višjo stopinjo — čutijo z narodom in se bore za njega pravice. Ako bi zaprli pot do omike sinovom našega siromaka-kmeta, izpodrezane bi bile žile narodu našemu. Čudna je trditev go-

spoda naučnega ministra, da njemu neso znane nikake pritožbe radi previsoke šolnine. Je-li takrat spal, ko so se naši poslanci, vsi naši časopisi, vsa naša javnost, protivili njega namenom o zvišanju šolnine?!

Čuje se, da se prične budgetna debata proti sredi meseca marca. Prav radovedni smo, v kakem tempu se bodo letos vršila ta obravnavanja, ki so bila v dosedanjih zasedanjih vedno jako burna; kajti pokazalo se nam bode, v koliko da če vplivati češko-nemška sprava na parlamentarno življenje avstrijsko.

Ob odlikovanju grofa Hohenwarta snovali so nemško-liberalni listi razne kombinacije. Dopisnik „Politike“ pa telegrafuje temu listu, da je odlikovanje to smatrati priznanjem, ker je Hohenwart pripomogel, da so frakcije na desni ratifikovale češko-nemško spravo. Nam ni znano, kako mislijo poslanci naši o rečeni spravi, toliko pa vemo, da se je narod naš poseben ne veseli, ker se je veseliti ne more. Uprav to pojasnilo, katero nam je podal praški list, potrjuje nas v naših nazorih, katere smo izrekli ob odlikovanju grofa Hohenwarta. Kakor ima vsak voz svojo „coklo“, tako jo ima tudi naš narodni voz.

V ogrskem državnem zboru govoril je poslanec Orban jako ostro proti finančni postavi. Poljedelski minister Szapari odgovarjal je na napade poslance Helfy-ja. Priznaval je sicer, da je kot bivši finančni minister marsikaj zgrešil, a pogoške bile so bolj parlamentarne, nego financijske. Ako pa prizna pogoške, sme tudi zahtevati, da se uvaža težkoče, ki so vladale, ko je prevzel portfelj finančnega ministra. Poslanec Abrany je napadal ministra predsednika Tiszo. Ko je ta poslednji odgovarjal, nastal je tak ropot, da drug drugega neso razumeli. Jasno pa je, da so vsi naporu opozicije obrnjeni proti Tiszu, da ga strmoglavi.

V hrvatskem saboru predložila je vlada postavni načrt o motenju v posesti; budgetni odsek pa o deželnej vzornej pivnici. Justični odsek vzprejel je disciplinarno postavu za sodišča. Opozicijski listi se močno protivijo tej postavi, ker menijo, da bode vsled nje določeb ban mogel preveč vplivati na sodniško osobje. Predsednik sabora grajal je one poslance, kateri se ne vdeležujejo redno sej in jih je pozval, da gotovo pridejo 1. marca v Zagreb, ker bode obravnavati neko jako važno predlogo.

Vnanje države.

Francozki finančni minister Rouvier predložil je proračun za leto 1891. Minister namerava vzeti na posodo 700 milijonov frankov, od katerih bi 400 milijonov porabili za vojne namene. Dvomno pa je, bode-li zbornica pritrdila programu finančnega ministra, ker menijo, da bi trebalo 1½ do 2 milijard, da se likviduje sedanje finančno stanje države.

Predsednik republike francozke Carnot, kakor tudi predsednik ministerstva Tirard, bila sta zato, da se takoj pomilosti vojvoda orleanski. Temu so se pa protivili justični in drugi ministri. Pokaziti hočejo, da se mora vsakdo pokoriti postavam. Misli se pa, da ga pomilostijo najdalje v 14 dneh.

V belgijskem senatu stavlja je van Put predlog, da Belgija na berlinske konferenciji na to dela, da se sestavi mirovno sodišče in tako omogoči obče razoroženje. Na to je odgovoril minister vnanjih zadev, da je belgijska vlada — priznavajoč blagodušna prizadevanja nemškega cesarja — z veseljem vsprejela povabilo na rečeno konferencijo, a da si je popolnem v svesti težke svoje naloge. Mi se pa ne smemo — rekel je minister — preveč izpostaviti. Glede instrukcij, katere bo dati poslanikom k konferenci, se za sedaj vlada ne more izjaviti.

Na portugalskem bode volitev poslancev dne 14. aprila. Znani major Serpa Pinto došel je v Kvilimane, na

vzhodnem obrežju afričanskem. Vzprejeli so ga z veliko častjo in so priredili njemu na čast slavnosti.

DOPISI.

S Pohorja. [Izv. dop.] (Konec). Tukajšnjim kmetom žugale so zadnjih par let velike nezgode in krivice v podobi obrtnega davka. Tega je namreč vlada hotela razširiti in raztegniti tudi na priposte enostavne kmetijske pile (žage). Ker je — posebno na severnem Pohorju — kmetom glavni pridelek les, ima ondi skoraj vsak kmet svojo pilo (žago), zato bi davek ta hudo zadel naše kmete. Vendar je silila vlada najprej z obrtniškimi, oziroma pridobninskimi davkom, kateremu kot dodatek je priložila še dohodninski davek od žag, kar pa je bilo že pretežko za nepremožne naše kmete, da so jeli se braniti z pritožbami. Ali v tem so imeli malo sreče! Ni pri finančnem ravnateljstvu, ni pri ministerstvu, neso dosegli vspeha. Sedaj pa so napravili po g. dr. Srneču v Mariboru pritožbo na upravno sodišče, katero je dne 20. dec. m. l. odločilo, da kmetijske žage, ki režejo lasten pridelek, neso podvržene pridobninskemu davku. Tako vsaj se nam je poročalo po časopisih; žal, da nismo še prejeli neposredno dobitnega odloka, da bi se z njim uprli tukajšnjim oblastnjem, katera vedno še izte-rjavajo omenjeni davek.

Zraven pridobninskega davka od žag pa so vsilili še dvojen davek delalcem v žagah; plačevati morajo namreč doneske v okr. bolniške blagajnice in v zavarovanje pri deželnej zavarovalnici zoper nezgode delalcev. Oboje je neumestno, kar se dá lahko dokazati; kmetje se branijo pomagati plačevati doneske, ker jih smatrajo nepotrebnimi in krivičnimi. Bolniške blagajnice že delujejo nad pol leta, dostikrat v veliko nevoljo in nepriliko komu; dež. zavarovalnica pa meni zdaj stopiti na dan. Ker se kmetje močno branijo obeh, vsi radovedni čakajo na odlok vis. upravne sodnije, kajti če jim bode ta ugoden, upajo se ubraniti tudi tem nepotrebnim bremenom. Vsaj je pa tudi res neumestno in krivično, staviti naše priproste delalce v žagah v vrsto z delalci v ladjedelnicah, rudokopih in tovarnah, ker se ločijo od njih gledé nevarnosti dela in plačila, kakor noč in dan. Vrh tega zadene kmete dolžnost, hraniti nekaj časa zbolelega delalca po družinske postavi od l. 1870., katera dolžnost pa obrtnike ne veže. Torej rezultat: novi postavi ste le novi nepotrební bremení za kmeta!

Vreme imamo letošnjo zimo prav posebno. V januarju je nagibalo celó na spomlad, skoraj kopno, toplo in prav prijetno, da so že časih tički se oglašali, in je kmet mislil že nekaj spomladnega dela opraviti. Ali tem huje je zdaj v svečanu pritisnil vzhodni veter, tú „zdolec“ imenovan, kateri je provzročil sneg in mraz, — pa vrhu tega jako pospešil razne bolezni, posebno je razširil „hripo“. Daleč okoli so bili, ali so še, po vseh hišah bolniki in neredko tudi kdo umerje na tej bolezni, seveda če se bolnik prehladi, ali kaka druga bolezen pritisne. Dal Bog, da bi se pravočasno vreme zopet ugrelo. Seveda ne prezgodaj, ker lahko mraz zopet pritisne in škoduje zelenju in cvetju; pa tudi ne zlo kasno, da se delo ne zavleče v pozni čas. Takšne so namreč želje našega kmeta?

Pogorski.

Domače vesti.

Dedni princ Nasauski došel je véeraj v Trst ter se nastanil v hotelu „de la Ville“.

Naučni minister baron Gautsch došel je v Opatijo.

Gospoda profesorja Mate Mandiča imenovalo je društvo „La societa dei Facchini di Trieste“ svojim častnim članom. Dopolnili so mu predvéerajšnem lično izdelano diplomu. To je prvi Slovan, katerega je rečeno društvo takim načinom počastilo. Društvo je pa s tem tudi samo sebe počastilo, ker je pokazalo, da si je znalo ohraniti nepristranosti in da na njega sodbo ne uplivaajo sramotenja in hujskanja tukajšnjih irredentarskih srditežev. Gospodu profesorju pa mora biti to počastenje od strani društva, ki nosi italijansko ime, v posebno zadoščenje. Vredništvo „Edinosti“ se raduje na odlikovanju svojega časni-karskega kolege in mu izreka svoje iskreno čutjene čestitke.

Umrli je v torek zjutraj po dolgej bolezni g. Ivan Skabar, kooperator pri novem sv. Anou v Trstu. Pokojnik bil je v najlepši dobi. V. m. p.!

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda nabralo se je 25. t. m., da se napravi konec razprave, 1 gld. 20 kr.

Občna zbora podružnic sv. Cirila in Metoda. Možka podružnica ima svoj občni zbor dne 17. t. m. v prostorih delalskega podpornega društva, ženska podružnica pa dne 23. t. m. v „slovanskej čitalnici“.

Odbor „Sokola“ nam je naznanil, da je za soboto véer v Makso Lavrenčičevj gostilni napovedani „prijateljski véer“ preložen na drugi teden.

Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku ima v nedeljo 2. marcija ob 1. uri popoldne v društveni dvorani redni občni občni zbor. K obilni vdeležbi vabi

ODBOR.

Tržaško kmetijsko društvo je priredilo predsinočnjim predavanje v dvorani mestne akademije. Ker v tržaškem mestu ne rastejo trte — o katerih se je predavalo — niti druga drevesa, razun znane fige na velikem trgu, bila je dvorana skoraj popolnoma prazna.

Mestni svet tržaški imel je dne 25. p. m. javno sejo. V kuratorij trgovinske visoke šole (ustanova Revoltella) bili so voljeni: dr. Dompieri, dr. Lunardelli, dr. M. Luzzatto, dr. Pervanoglu; v komisijo za oskrbovanje vode: dr. Biasoletto, dr. Dompieri, dr. M. Luzzatto, dr. Morpurgo, Nordio, Righetti, Strudthoff, Vierthaler, Ventura, Vianello; v nadzorovalni odsek mestne zastavljavnice: Borghi, R. Luzzatto, dr. Pitteri, Rascovich; v nadzorovalni svet tržaške hranilnice: dr. baron Alber, Artelli, Bernardi, Berghi, dr. Brunner, pl. Burgstaller, Cesare, dr. Consolo, dr. d'Angeli, dr. Dompieri, Hermet, dr. Janovitz, Mauroner, dr. Mestron, Mrach, Panfili, dr. Pervanoglu, dr. Pitteri, A. Rascovich, E. Rascovich, dr. Righetti, pl. Rossetti, Tolusso, Ventura, Vianello; za revizorje tržaške hranilnice: dr. Brunner, Ventura, Vianello.

Zatem pričela je debata o proračunu mestne tovarne za plin, katerega se z malimi premembami vzprejeli. Na predlog svetnika d'Angelija naroča se municipalnej delegaciji, da priredi novi modus preračunjenja stroškov za porabo plina. Nadaljevala se je debata o mestnem proračunu. Svetnik pl. Combi stavi predlog, da se namestijo spraznjeni mesti in da se ustanove dve novi mesti mestnih stražnikov. Prvi del predloga je bil vzprejet, drugi del pa so izročili municipalnej delegaciji, da stvar preuči.

Ubogi Trst! V zadnji seji mestnega starešinstva predlagalo in sklenilo se je mej družem tudi, da se število municipalnih straž takozvanih „lamparetov“, pomnoži za štiri, čeprav mesto izda letnih 86.000 gld. za javno stražo. Kolikor nam je znano, sta menda Luzzatto in Combi imela na duši kake „zaslužne moče“ izza zadnjih volitev ter ustanovila ta mesta. Občinar pa mirno plačuje.

Zadevo o napeljanju vode v Trst obravnavati so jeli zopet mestni očetje v zadnji seji. Na njo so se nekda zmislili za to, ker že davno ni deževalo in ker

komisije potrebujejo denarja za svoje preiskave. Kader nam bode Bog dal dežja, Trst bode z vodo preskrbljen in mestni očetje zadovoljni.

Radi pomanjkanja časa se bode dr. Mahnič, kakor čitamo v zadnji „Soči“, odpovedal uredništvu tega lista. Mi se tej odloki gospoda dohtarja nikakor ne čudimo. Kozli, koje je on v svojem listu prevračal, prebrnili so slednjič njega, čeprav sam to javno taji. Sicer ne bode ta „zvezda“ še zatamnena ter dalje svetila in bičala v „Rimskem Katoliku“. Škoda genija; sicer pa: prosit!

Petardo našel je minoli petek zvečer nek deček pod okni ječe pri Jezuitske cerkvi, kjer so bili zaprti zadnjič obsojeni lahonski tički: De Franceschi, Sacco, Clementini in Rascovich. Blizu nje tlel je ostanek smodke. Deček je petardo pobral, ter šel domov pokazat jo očetu, ki se je zelo prestrašil, videč to peklenko znajdbo v rokah nedolžnega sinčka. Nesel jo je na policijo. Najbrže je kak srčni iredentovek s tem hotel pokazati, da peklenko delo štirih zatvorenikov ni še pri kraju, ampak se je stoprav začelo. Ni nam treba praviti, da sta novico o petardi prva prinesla „Independente“ in „Piccolo“, da zvedo tudi bratje onkraj luže, da iredenta v Trstu še živi! — (Ta vest je izostala v zadnji številki po neljubej pomoti).

Odkritje spomenika dalmatinskega pesnika Kačić-Mijošića, katero je deželna vlada zabranila, dovolilo je ministerstvo notranjih zadev.

Kranjske hranilnice ravnateljstvo bode občenemu zboru predlagalo, da hranilnica podpiše za dolensko železnico za 20.000 gld. glavnih delnic. V Kočevji so podpisali 57.300 gld.

Za c. kr. uradnike. Trgovinski minister je odredil, da veljajo za uradnike na državnih železnicah iste določbe glede odpusta iz službe, kakor za druge državne uradnike.

Veleč. gospod Gregor Einspieler dopisal nam je sledeči poziv: Politične in gospodarske razmere nas silijo, da nemudoma osnujemo za slovensko Korošce „katoliško-politično in gospodarsko društvo“. Od več strani se predlaga, naj se društvo imenuje „Straža“. Osnovni zbor za to društvo bode dne 5. marca t. l. ob 6. uri zvečer pri „Sandwirthu“ v Celovcu (v mali dvorani na vrtu).

Mleko in kazenski zakonik. Državno-zborski odsek za novi kazenski zakonik obravnaval je o izjavi najvišjega zdravniškega sveta, kako bi se dalo preiskavati mleko, za prodajo določeno. Odsek je pritrdil nasvetu zdravniškega sveta. Nadzorovalni organi bodo namreč mleko preiskavali z instrumentom, ki se zove „laktodensimeter“. Ako sumijo, da je mleko pokvarjeno ali da mu je kaka druga tekočina primešana, morajo je konfiskovati in zajedno prodajalcu naznaniti, da se ga bode prijavilo oblasti. Če prodajalec ne ugovarja, ni treba nadaljne preiskave; če se pa protivi, mora se takoj mleko preiskati na poskuševalni staciji.

Telovadbo kot obligaten predmet meni uvesti naučni minister Gautsch na avstrijskih gimnazijah. Te naj bi bile vredne svojega imena, kajti kakor znano ime „gimnazija“ prihaja od gimnazo = telovaditi. Srednje šole bi po tem takem postale predhodnice vojašnicam. Omeniti moramo, da je telovadba na ruskih šolah tudi obligaten predmet, ter se učenci že v šoli izurijo v dobre vojake. S tem bi naučni minister, čigar manija po posnemanju Nemcev je znana, vendar pokazal, da tudi Rusi imajo nekaj dobrega. Sploh pa, ako bode ta vojakomazija še dalje tako trajala, doživimo še časov, ko bodo majhni frkolini hodili v šolo, noseč v jedni roki knjigo, na rami pa puško!

Natečaj. Razpisana je ustanova dra. Gregorja Ananjan letnih 300 for. za slušatelja politično-pravnih studij na dunajskem vseučilišču. Prosilci morajo biti

armeno-katoliške vere in rojeni v Trstu. Prošnje do 15. prih. mes. na mestni magistrat.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje 16. do vključivo sobote 22. p. m. umrlo je 68 možkih in 70 ženskih oseb, skupaj torej 138. V odgovarjajočem tednu prošlega leta umrlo je samo 98 oseb.

Dunajsko-Tržaški brzovlak v svojej sestavi potovalec zelo ugaja zaradi koridorskih voz, ki so lepi in praktični. Tak koridorski voz je pridodan tudi vlaku z Dunaja v Opatijo.

Tatovi. Sumili so, da pri tukajšnji firmi L. Hacker in Meissner službečih 8 fakinov kavo krade in jo odnaša iz magazina. Predno so zapustili magazin, so jih preiskali in so pri njih res našli večje ali manjše množine kave, skupno 41 kilogramov. Večina njih je priznala, da so tudi drugekrat odnašali kavo.

Izpred sodišča. Včeraj je bila obravnava proti bivšemu poštnemu kontrolorju in voditelju avstrijske-ogrškega poštne urada v Solunu, Juliju pl. Waldenu. Zatožen je bil hudodelstva uradnega poneverjenja. Porotniki so ga spoznali nedolžno krivim, vsled česar ga je sodišče obsodilo na 2½letno težko ječo.

RAZNE VESTI.

Katoličanstvo na Laškem. Minoli torek šel je nek duhoven v Rimu s sveto potnico k nekemu umirajočemu. Nakrat ga obsujejo nekateri malopridneži maskirani ter ga jamejo zasmehovati ter teptati po tleh. Nekdo izdri je celo nož ter hotel mirnega duhovnika napasti, kar je pa policija preprečila ter divjaka zaprla. Vse to godilo se je ob 3 uri popoldne v najomiknejšem mestu na svetu, v večnem Rimu! — Minoli pust so se laški nesramneži posebno spakovali in norčevali iz duhovščine in svetih stvari. Posebno so bile v modi maske preoblečene v menihe in nune. Tudi v Trstu ste hoteli dve mestni frajlici — kakor pravijo, hčerki odlične družine — posnemati norce na Laškem. Jedna se je nekda vedela vtihotapiti v tukajšnji nunski samostan ter si izposoditi pod neko pretvezo nunsko obleko. Druga se je pa preoblekla v meniha, kapucinarja. Oba spačka sta se predminolo nedeljo po noči peljala v kočiji po mestu. Ko pridrdrata na veliki trg, vstavi mestni stražnik kočijo ter na povelje in odgovornost necega pobožnega gospoda iti sta morala menih in nuna v — samostan v ulici Tigor, kjer sta nekda par dni ostala. Enakim pokvekam bi se pač moralo dobro pod nosom podkaditi, da bi se več ne upale verstvo na enak način zasmehovati!

Iredentizem na Laškem. Zloglasni kričoč in zagrizeni republikanec, zajedno zaklet sovražnik Avstrije in budilec iredente — italijanski poslanec Imbriani interpeloval je minolo soboto v sredi parlamenta v Rimu ministra Crispia glede razdruženja „odseka za Trst in Trident“. Minister mu je odgovoril, da je razdruženje tega neumestnega odseka, čigar nameni so bili ščuvalni in nevarni italijanskej državi, opravičeno z razlogom, da Italija želi živeti v miru s sosednjimi državami. Zadnje bode Italijo spoštovala samo tedaj, ako bode ona nje spoštovala. Pristraš skrajne levice kakor posl. Imbriani, kateri zahtevajo razorožitev, delajo uprav v nasprotnem smislu svojih načel, kajti tirjajo razorožitev, a sami prouzročajo nemire in ščuvajo ljudstvo na boj. — Sploh pa iredentarska hidra v Italiji zmirom bolj vzdiguje glavo in čemdalje drzovitejša proti Avstriji, v kateri ima celo svoje odposlanike in zastopnike. V Trstu jih je še vedno nekoliko.

Ponarejalci denarja. Iz Belgrada brzojavijo, da je žandarstvo zaprla v Šabacu 14 oseb, ki so se pečale s ponarejanjem denarja. V svojej posesti so imeli še za

16.000 ponarejenih bankovcev po 10 dinarjev. Preko 800 enačih bankovcev je že v prometu; mnogo jih je raztrošenih osobito v Sirmiji, Mitrovici, Varaždinu, Novemgradu in Pešti.

Nov praznik. Nemški delalci so na nekem taboru v Lincu minolo nedeljo razklicali 1. dan majnika za praznik.

Iz Palerma telegrafujejo, da so štiri neznane osebe zlezle na tovorni voz železniškega vlaka mej postajama Ficarazelli in Palermo, zvezale dva uradnika in odnesle 8000 frankov v gotovini in paket, zavarovan za 4000 frankov. Mnogo oseb so prijeli.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Reka, Trst in Benetke.

Na Reki je trgovina začela lepo se razvijati, kar kažejo sledeče številke: Na Reki znašal je uvoz po suhem in po morju 1888 leta 7,921.822 metričnih stotov raznega blaga. Izvoz pa po kopnem in po morju istega leta 7,338.245 metr. centov. Ako leto 1888 primerjamo z letom 1879 nahajamo, da se je leta 1879 uvozilo na Reko po kopnem in po morju 2,651.177 metr. centov blaga, izvozilo pa 2,674.101 metr. centov. Skupni promet v letu 1888 je znašal 15,260.107 metr. centov; leta 1879 pa: 5,325.278 metr. stotov. V teku desetih let se je tedaj promet za dve tretjini povečal, toliko v izvozu, kolikor v uvozu. V nekaterih svotah blaga je Reka zadobila vladajoči položaj, kakor n. pr. na žitu, pšenici, sljivah, dogah itd. Vanjo se sedaj steka skoraj vsa ta trgovina, ki je nekda stekala se v Trstu. Posebno važnost si je pa Reka pridobila s trgovino in izdelovanjem nekaterih vrst blaga, kakor n. pr. petroleja, za koje ima svoje čistilnice, in riža; s tema zaklada lahko vso avstrijsko državo.

Vsled zgoraj navedenih razlogov in vsled ugodne zemljepisne lege in umne, racionalne politike zavzema Reka polagoma ulogo Trsta ter že sedaj prevažava skoraj vse izvozno blago iz Bosne, Srbije, Bolgarske itd., namenjeno v zapadne dežele. S tem je Reka znatno znižala promet Trsta, kjer trgovina leto za letom bolj peša. Temu se pa ni čuditi, ako pomislimo, da ima Reka mnogo ugodnejšo geografično lego, nego Trst. Odprta je po morju na jugo-vzhod, z inozemstvom je pa tesno spojena po najkrajših železniških progah. Pri tem pa skrbi za Reko, liki za punčico svojega očesa, ogrska vlada, koja jej trgovino odpira in olehčuje z znatnimi podporami.

Vse drugače je s Trstom, kjer se je zadnja leta promet nekako ustavil ter se sedrj nahaja v položaju stanjacije. To nam kažejo sledeče številke: Skupni promet leta 1888 je iznašal 23,533.130 metr. stotov a 1879 leta 21,259.646 metr. stotov, torej v zadnjem desetletju je poskočil njega promet za 10.8% kar se ne da primerjati z orjaškim korakom, ki ga je storila Reka v zadnjem desetletju. Veliko konkurenco Trstu delati tudi italijanski mesti Benetke in Genova, čijih promet se je zadnjih let znatno povečal. Benetke in Genova ste privabili k sebi vsled poprave lastnih luk in popolnjenju železniških zvez (Benetke s železnico via Pontebba, Brenner in Arlberg, Genova pa s svojo gotardsko železnico) znaten del trgovinskega prometa izmed Nemčije, Švicarske itd. in ostalih krajev Jadranskega morja, iz vshoda, Indije itd., koja trgovina se je poprej vsa stekala v Trst. Isto tekmovalstvo traje še dandanes ter učinja Trstu velikanske škode.

Ali to ni še zadosti. Ne samo sosedne luke na Jadranskem morju in Ligurškim zalivu tekmujejo z Trstom, ampak tudi luke na severnem morju so Trstu v veliko škodo. Razne luke na obrežju severnega morja so nekako sprejele same zase ulogo Trsta, kajti prevažajo mnogo cenejše razno blago iz oceana na vzhod. Opazuje se tudi, da se parobrodarsko društvo avstr.-ogr.-

skega Lloydja vedno bolj potiska v ozadje ter takorekoč nema razun redovite linije Trst-Benetke in Trst-Brindisi nobene druge zveze z ostalimi italijanskimi lukami.

Ako pomislimo na obe trgovinski mesti Trst in Reko, lahko nam je sprevi-deti, da Reki predstoji lepa prihodnost in cvetoča trgovina.

Kar se tiče Benetek opaziti nam je, da so imele 1888. leta 18,273.952 metr. centov skupnega prometa, v jednom samem letu je promet narasel za 2,434.117 metr. centov. Benetke učinjajo Trstu naj-nevarnejšo konkurenco, v tem ko je Reka odstranjena.

Iz teh kratkih podatkov je razvideti položaj teh glavnih tržišč na bregovih Jadranskega morja, koja si delajo največjo konkurenco. „Pester Lloyd“, iz katerega smo podatke povzeli, prorokuje slednjo zmago Reki kot najpristojnejšemu pristanišču. Naša misel je pa, da je Trst gotovo najprikladnejše skladišče blaga ter da se bode vzpel do svoje nekdanje trgovinske slave, ako bodo merodajni krogi brigali se, da ga tesnejše zvežejo z notranjimi deželami. Trstu živo manjka direktne železniške zveze z notranjimi deželami, za koja bode tembolj skrbeti, ko se odpravi svobodna luka. — L.—n.

Listnica uredništva:

Gosp. dopisniku iz Šempas: Mimislino, da je te „cerkovniške“ pravde dovolj. Dali smo prilike obem stranem, da povesti „svojo“; odslej pa ne pričbimo spisov o tej zadevi drugače, nego kot „poslana“, za kar je seveda plačati dotično pristojbino.

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

		Cena od for. do for.	
Kava	Mocca	100 K.	131.— 133.—
	Rio biser jako fina		— „ —
	Java		122.— 123.—
	Santos fina		108.— 109.—
	„ srednja		104.— 106.—
	Guatemala		— „ —
	Portorico		128.— 130.—
	San Jago de Cuba		134.— 136.—
	Ceylon plant. fina		129.— 132.—
	Java M. ang. zelena		114.— 116.—
	Campinas		— „ —
	Rio oprana		— „ —
	„ fina		108.— 110.—
	„ srednja		104.— 105.—
Cassia-lignea	v zabojih		31.— 31.50
Macisov cvet			420.— 430.—
Ingber	Bengal		21.— 22.—
Papir	Singapore		73.— 74.—
	Penang		56.— 58.—
	Batavia		58.— 60.—
Piment	Jamaika		39.— 40.—
Petrolej	russki v sodih	100 K.	7.75 —
	„ v zabojih		9.— 9.25
Ulje	bombažno amerik.		36.— 37.—
	Lecce jedilno j. f. gar.		42.— 43.—
	dalmat. s certifikat.		44.— 45.—
	namizno M.S.A. j. f. gar.		53.— 54.—
	Aix Vierge		64.— 66.—
	fino		60.— 62.—
Ročiči	pulješki		8.— 8.50
	dalmat. s cert.		— „ —
Smokve	pulješke v sodih		— „ —
	„ v venci		13.— 13.50
Limon	Mesina	zaboj	4.— 4.50
Pomeranč	sicilijanske		5.50 6.—
Mandlji	Bari I. a	100 K.	92.— 94.—
	dalm. I. a, s cert.		98.— 100.—
Pignolli			69.— 71.—
Ris	italij. najfinejši		18.— 19.—
	„ srednji		16.50 17.—
	Rangoon extra		15.75 —
	„ I. a		13.75 14.—
	„ II. a		12.50 12.75
Sultanine	dobre vrsti		34.— 38.—
Suho grozdje	(opaša)		17.— 18.—
Cibebe			20.— 21.—
Slaniki	Yarmouth I. a	sod	7.— 7.50
Polenovke	srednje velikosti		35.— —
	velike		36.— —
Sladkor	centrifug. v vrečah	100 K.	32.50 33.75
	certifik.		— „ —
Fazol	Coke		8.75 9.—
	Mandeloni		7.50 —
	svetlorudeči		8.75 —
	temnorudeči		8.50 —
	bohinski		9.— —
	kanarček		9.— —
	beli, veliki		— „ —
	zeleni, dolgi		7.— —
	„ okrogli		6.25 —
	mešani, štajski		6.— —
Maslo			92.— 93.—
Seno	konjsko		2.10 3.20
	volovsko		2.— 3.10
Slama			3.— 3.60

Dunajska borza

		28. februvarja.	
Enotni drž. dolg	v bankovcih	— „ gld	88.40
	„ v srebru	— „ —	88.45
Zlata renta		— „ —	110 —
5% avstrijska renta		— „ —	101.95
Delnice narodne banke		— „ —	929.—
Kreditne delnice		— „ —	318.50
London 10 lir sterlin		— „ —	119.50
Francoski napoleondori		— „ —	9.46
C. kr. cekini		— „ —	5.60
Nemške marke		— „ —	58.50

Zdrava kri je neizmerne važnosti za človeško truplo in je občinstvo nikakor dostojno ne ceni. Mnogi ne razumejo, da mnogi bolezni nastane vsled slabe, nepravilno sestavljene krvi. Vsi tisti, ki tožijo o pomanjkanju krvi, siljenju krvi, bitju srea, o omedlevicah, iskrenju pred očmi, bledeti, izpuščanju na koži itd., morali bi na to gledati, da si okrepčajo kri po vredenem prebavljenju in rejenju. V takih slučajih služijo najbolje, kakor znano, lekarnarja Riharda Brandta švicarske kroglice, katere se dobiva po lekarnah, jedna škatljica za 70 kr.; te kroglice so osobito priljubljene ženstvu radi njih prijetnega učinka. Zahtevati pa je vselej Riharda Brandta švicarske kroglice in je posebno paziti na krstno ime. Zaposaniti si je, da ima vsaka škatljica kot etiketo beli križ na rdečem polju, kakor tudi napis Riharda Brandta švicarske kroglice. Vse škatljice, katere drugače izgledajo, naj se odklenejo.

Zahvala

Pri veselici pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah dne 15. t. m. je darovala sledeča gospoda: Grofica Nugent 4 gld., župnik Černe 3 gld., družina Covacich-Rebek 5 gld., Gregor M. Nascitz 5 gld., Mose 4 gld., Giuseppe Breitner 1 gld. 20 kr., Andrej Martelanc 1 gld., Turk Josip 1 gld., Fran Spanger 1 gld., F. Žitko 1 gld., I. Piščanec 60 kr., Iv. Škabar 1 gld., N. N. v Barkovljah 1 gld. — Vsej tej plemenitej gospodi se najsrčneje zahvaljuje podpisani odbor. Bog naj stotero povrne dobrotnikom „Adrije“ in Barkovljanskim ubožcem, katerim je odločena polovica čistega dobička imenovane veselice.

Odbor društva „Adrija“.

Ivan Hümmling krojač

Via delle Beccherie št. 11, nadstr. 11.
priporoča se slavnej duhovščini za izvrševanje duhovenskih oblek po pogodbi in najnižjih cenah. Sprejema tudi naročila na deželi. Naročila izvršujejo se točno in iz najfinjšega angleškega sukna. 2-4

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo.
Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 5-44

Nič več kašlja!

PRSI ČAJ

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj za 8 dni 60 nvč.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madroni iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri z prtem truplu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživajo o vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatljica velja 30 nvč.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debelejši koži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 nvč. — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofalletti in Pontoni. 3-12

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

„Narodni koledar“ za leto 1890.
prodaja se v Tiskarni Dolenc
in v „Tržaškem podp. društvu“
po 45 kr., s pošto 50 kr.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Prašek za prsi

8-3 (Ne kašljaj).

Najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, hripi, nahodu in drugim kataralitičnim afekcijam.

Ena škatljica z navodilom stane 30 kr.

Dobiva se edino le v lekarni Praxmarer Palazzo Municipale, Trst.

Zvnanja naročila izvršujejo se z obratom pošte.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

novi krojačnico,

katere jo odprl v ulici delle Beccherie št. 11, drugo nadstropje.

Josip Vičič,

3-5 krojač.

Carlo Pirelli

mejnarodni agent in speditèr

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po niskih cenah in na vse kraje. 7-8

Colnine prosto

Stalne cene

Zaloga pohištva iz Dunajske tovarne Ignacij Kron

TRST, ulica al Teatro št. 3. bila je vnovič preskrbljena s popolnimi opravami za spalnice in edline sobe, lastni izdelki, v najnovejšem slogu in prodaje proti popolnem poročstvu za kakovost in po neizmerno nizkih cenah.

priroja tudi 1 pohištvo za spalnico, staro-nem. sloga iz svetle orehonine gl. 255 bogato za odlične 1 baroko 285 narez-družine 1 za jed. sobo, 380 ljan o

V zalogi se dobiva zmirom tudi mnogo prostornega pohištva, ali trdno delanega in po jako nizkej ceni.

Radi pomanjkanja prostora, zaloga železnega pohištva se je izdatno skrčila in do nove razpologe, se bode prodajalo po tovarniški cenah.

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo po deželi franco in brezplačno.

J. & S. KESSLER, v BRNU

16-2

(MORAVSKA).

Največja in najcenejša razprodajalnica za poletje.

Ceniki moškega in ženskega perila, tkanin in galanterijskega blaga, vzorci sukna in odrezki brezplačno in franco. Razposiljatev po povzetju.

Zaloga suknenege blaga.

Blago za poletno obleko, more se oprati, najnovejšo, praktično, 6 in pol metr. za popolno moško obleko, for. 3.-

Sukneni ostanki za moške obleke in ženske dežne haljine, 3.10 m. za celo obleko f. 3.75

Pristni angleški Ševiot, 3.10 m. za popolno moško obleko for. 8.50, 7.50 in f. 6.-

Blago za vrhno suknjo najnovejših barv, najfinjšo kakovosti, 2.10 m. za popolno vrhno suknjo for. 6.-

Elegantno urejeni uzorniki z 400 podobami gospodov krojačem nefrankirano.

Potni plašči, volneni, 3.50 dolgi 1.60 široki for. 4.50

Blago za ženske noše.

!! Najugodnejša prilika !!

Blago-zeffr. pristno barvano, najkrasnejših barv 10 metrov for. 3.50

Carirvano in progasto modno blago, 90 cm. široko, za ponočno suknjo žensko in otroško obleko, 10 metrov for. 2.50

Župon- in trolično blago vseh barv 10 m. I. vrste 3.50, II. vrste for. 2.80

Brocet, Jakuart in volneno Rips-blago, 6 cm. široko, v vseh mogočih barvah 10 metrov for. 3.60

Nervi, 90 cm. širok, nežno lisasto modno blago najnovejših barv, 10 metrov for. 1.50

Beige in Doris, najnovejšo gladko in karirvano suknjo iz čiste volne 10 metr. f. 6.50

Terno in kašmir, dvojnato široko, črno in barvano 10 metrov for. 4.-

Plavi tisk in francoski Creton za opralno obleko, 10 metrov f. 2.50

Volneni atlas, dvojnato široko volneno suknjo, črno in v vseh barvah, 10 m. f. 6.50

Zastori, odeje, preproge.

Zavese iz jute, najnovejših tiskov, popolno dvobarvno f. 2.30 četverbarvno f. 3.50

Garnitura iz jute, 2 odeje za postelje in 1 za mizo, najnovejših tiskov, dvobarvno for. 3.50, četverbarvno for. 6.-

Štepane Rouge-odeje, popolno dolge in široke, komad for. 3.-

Jacquard-Manilla preproge, 10 metr. dolge trpežne kakovosti for. 3.50

Rips-garnitura, 2 posteljini in 1 namizna odeja, najmoden jše barvne sestave f. 4.50

Rjuhe, 1 komad brez šiva, 2 m. dolg f. 1.50

Modne stvari za gospode.

Srajce za gospode iz šifona, kretona, oxford, najboljši izdelek I. a f. 1.80 II. a f. 1.20

Oxford-srajce za delavce močne dobre kakovosti, 3 komadi prve vrste for. 2.-

Spodnje hlače iz trpežnega platna, za 3 komade I. v. for. 2.50 II. vrste for. 1.80

Normalno perilo, Jägerjev sistem, iz čiste volne, za gospode in gospe, 1 srajca f. 1.50, 1 hlače 3 f., iz pavole 1 kom f. 1.50

Moske nogovice za poletje, bele in barvane pletene, 6 parov for. 1.10

Svileno-Finich nogovice za potne noge, 12 parov for. 1.20

Žepne rute, 12 kom. obrobljene, z barvanim obrobljem, za moške f. 1.20 za gospe f. 1.-

Čepice iz sukna iz najfinjšega brnskega sukna, za gospode in dečke, 6 kom. f. 1.20

Perilo za gospe.

Ženske srajce, 6 kom. iz trpežnega platna z zobci f. 3.25 s štikarijo for. 5.-

Nočni korseti iz finega šifona in finim štikanjem, 3 kom I v f. 4, II. v. f. 1.80

Ženski predpasniki iz oxforda, kretona, surovega platna ali šifona, 6 kom. for. 1.60

Spodnje kiltje za gospe iz rouge, surovega platna ali šifona, 3 kom. f. 3.- iz mohajra ali zefirja, 1 kom f. 1.50 in f. 2.-

Rute za na glavo iz foila, najnovejših vzorcev, 6 komadov for. 1.20

Ženske nogovice za poletje, bele in barvane, 6 parov pletenih for. 1.50

Blago iz platna in tkanine.

1 komad = 29 vatlov

Domače platno močne kakovosti, 1 kom. (29 vatlov) 3/4, for. 5.50, 1/2, for. 4.20

King-tkanina, bolja od platna, najboljše znamke 1 kom 3/4, for. 7.50, 1/2, for. 5.80

Oxford najnovejših vzorcev, 1 kom. (29 vatlov) for. 4.50

Chifon za moško in žensko perilo, 1 kom (30 vatlov) I v. for. 5.50, II. vrste for. 4.50

Cannevas za posteljne preproge, 1 kom (30 dunajskih vatlov) I v. f. 6, II. v. f. 5.20

Atlas Gradl za posteljne preproge, 1 komad (30 dunajskih vatlov) I vrste for. 7.50 II. vrste for. 5.50

Pošilja blago dobro pravilno in poštino prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.
priporoča se vladno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrti. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 27-9

Pošilja blago dobro spravljeno in poštino prosto!

K W I Z D E

korneburšk živinoredilni prašek
za konje, govejoživino in ovce.

Ako se daje živini redno živinoredilni prašek, je vsled mnogoletno izkušnje izvrstno sredstvo proti slabemu taku, molženju krvi in za izboljšanje mleka. Cena mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.

Kwizde krepečajoča krma za konje in govedo za brzo pomoč onemogle živine in pospeševanje reje. — V zabojih po 6 in 3 gld. in omotih po 30 kr.

Kwizde svinjski prašek za pospeševanje reje in hrzo pomoč onemogle živine. — 1 veliki omot gld. 1.26, mali 63 kr.

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanju teh sredstev vedno Kwizde preparate in pa se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po glavnem skladišču: Kreis-apotheke Korneuburg pri Dunaju

Franz Joh. Kwizda,

e. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelphia

koncesijonovana črta, od e. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 6-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staat-bahnen in Innsbruck.

Snovij za obleke.

Peravien in Dosking za višje duhovstvo predpisane snovij za uniforme e. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadce, živreje,

Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljivi za lovskesuknje; pralne snovij, v plaidi za potovanje od gl. 4 12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje dru od in najboljše, trpežne kvalitete.

Joh. Stikarofski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogerske. Vzorec franco. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci Pošiljatev s povzetjem čez 10 gld. franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovnej kupčiji se razume ob sebi da mi ostane mnogo odrezkov; ker pa ne morem razposiljati vzorcev, vzajem take naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barvo, dolgot in ceno treba je napovedati kadar se naroča take ostauke.

Korespondencija v nemškem, madjarskem, češkem, polskem, italijanskem in francozskem jeziku. 4 20 1

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

Tiskarna Dolenc v Trstu